

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ¹⁾
za rok 2019**

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym/kierowanych przez mnie dziale/działach administracji rządowej³⁾/w kierowanej przez mnie jednostce sektora finansów publicznych*

.....**OBRONA NARODOWA**.....
(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych*)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

~~nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.~~

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitorowania realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji: oświadczeń cząstkowych osób zajmujących kierownicze stanowiska w Ministerstwie oraz dyrektorów komórek organizacyjnych i jednostek bezpośrednio podległych Ministrowi, wniosków z aktualizacji wewnętrznych regulaminów organizacyjnych komórek organizacyjnych Ministerstwa, wniosków z analizy korespondencji dotyczącej funkcjonowania działu, wniosków z analizy ankiet wypełnianych w czasie realizowanych szkoleń dotyczących kontroli zarządczej, wniosków z realizacji procesu planowania działalności na rok 2020.

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Warszawa, dn. 30 kwietnia 2020 r.
(miejscowość)

(podpis ministra)

* Niepotrzebne skreślić.

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Analiza źródeł zapewnienia dotyczących funkcjonowania kontroli zarządczej w dziale administracji rządowej – obrona narodowa w 2019 r. wskazuje, że występowały problemy przede wszystkim w obszarach:

- skuteczności i efektywności działania:

Osiągnięto poprawę skuteczności działania w stosunku do roku 2018 – zrealizowano na zakładanym poziomie 4 z 5 celów strategicznych wyznaczonych w Planie działalności Ministra Obrony Narodowej na 2019 r. Zasadnicze problemy w realizacji celów i zadań odnotowano w obszarze rozwoju zdolności Sił Zbrojnych, z informatyzowania resortu ON oraz uzupełnienia Sił Zbrojnych RP żołnierzami Narodowych Sił Rezerwowych.

- zarządzania ryzykiem:

Występowały ograniczenia w zarządzaniu ryzykiem. Mimo realizacji poszczególnych etapów zarządzania ryzykiem (identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka, reakcja na ryzyko), w niektórych przypadkach definiowano szablonowe działania minimalizujące ryzyka, które nie zapewniały osiągnięcia wyznaczonych celów. Zaplanowane w rejestrach ryzyka działania nie były, w niektórych komórkach i jednostkach organizacyjnych, poddawane ocenie w toku działalności pod względem skuteczności i efektywności, co w efekcie nie wymuszało wdrażania mechanizmów korygujących w przypadku stwierdzenia zagrożenia dla osiągnięcia celów.

- wiarygodności sprawozdań:

W niektórych jednostkach i komórkach organizacyjnych wystąpiły przypadki raportowania o wystarczającym stopniu funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej mimo stwierdzonych na podstawie wielu źródeł zapewnienia zastrzeżeń do jej funkcjonowania. W efekcie niedostrzegania problemów funkcjonowania kontroli zarządczej, nie podejmowano w tych komórkach i jednostkach organizacyjnych działań usprawniających, co w konsekwencji doprowadziło do obniżenia skuteczności w realizacji celów i zadań.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

- 1) Nowelizacja aktów prawa wewnętrznego i innych dokumentów regulujących działalność organizacyjno-etatową w Ministerstwie Obrony Narodowej oraz resorcie obrony narodowej uwzględniająca obowiązek przedstawiania wyników analizy skuteczności i efektywności struktur komórek organizacyjnych Ministerstwa i jednostek organizacyjnych resortu obrony narodowej.
- 2) Wprowadzenie obowiązku przedstawiania przez kierowników komórek organizacyjnych udokumentowanych wyników zarządzania ryzykiem w ramach sprawozdań z wykonania planów działalności.
- 3) Przegląd obowiązujących przepisów powszechnych dotyczących obronności oraz przyjętych na ich podstawie przepisów wewnętrznych w ramach kodyfikacji przepisów prawa, dotyczących obronności państwa.
- 4) Wprowadzenie ewidencji niepublikowanych aktów prawa wewnętrznego.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

- 1) W ramach procesu dostosowania struktury Sztabu Generalnego WP do zmieniających się zadań Szefa Sztabu Generalnego WP po wejściu w życie ustawy z dnia 4 października 2018 r. o zmianie ustawy o urzędzie Ministra Obrony Narodowej oraz ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, zrealizowano następujące działania:

- a) przeprowadzono analizę przepisów ustaw regulujących status formalno-prawny i zadania komórek organizacyjnych tworzących Sztab Generalny WP;
- b) zidentyfikowano zadania, które muszą być realizowane w urzędzie Ministra Obrony Narodowej, na podstawie zadań Szefa Sztabu Generalnego WP określonych w art. 8 ustawy *o urzędzie Ministra Obrony Narodowej*;
- c) określono wymagania dotyczące struktury organizacyjnej Sztabu Generalnego WP;
- d) przeprowadzono diagnozę organizacji Sztabu Generalnego WP;
- e) opracowano projekt ramowej struktury organizacyjnej komórek organizacyjnych tworzących Sztab Generalny WP.

Dalsze działania w zakresie reorganizacji Sztabu Generalnego WP będą kontynuowane po przeprowadzeniu drugiego etapu zmian w systemie kierowania i dowodzenia Siłami Zbrojnymi RP.

- 2) Przeprowadzono analizę procesu realizacji współpracy międzynarodowej w Ministerstwie i resorcie, w rezultacie której:
  - a) w *Wytycznych Podsekretarza Stanu z dnia 28 czerwca 2019 r. do planowania współpracy międzynarodowej resortu obrony narodowej w 2020 r.* polecono kierownikom komórek i jednostek organizacyjnych uwzględnić kryterium celowości w procesie planowania przedsięwzięć współpracy międzynarodowej oraz maksymalizować skuteczność i efektywność podczas realizacji planów;
  - b) przygotowano *Plan współpracy zagranicznej resortu obrony narodowej na 2020 r.* uwzględniający przedsięwzięcia współpracy międzynarodowej zagregowane i przypisane do celów wynikających z *Wytycznych Ministra Obrony Narodowej do planowania działalności w resorcie obrony narodowej*, zamiarów do planowania działalności, planów działalności oraz dokumentów kompetencyjnych;
  - c) opracowano projekt decyzji Ministra Obrony Narodowej zmieniającej decyzję Nr 19/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 stycznia 2017 r. w *sprawie organizowania współpracy międzynarodowej w resorcie obrony narodowej*, w którym zaprojektowano rozwiązania ukierunkowane przede wszystkim na poprawę skuteczności i efektywności realizowanej współpracy zagranicznej oraz na optymalizację wydatkowania środków publicznych.
- 3) Dokonano przeglądu i analizy zadań, podzadań i działań budżetu zadaniowego dla funkcji 11 - *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic*. W ich wyniku zaproponowano zmiany w nazwie i algorytmie obliczania wybranego miernika, które zostaną wprowadzone na etapie planowania budżetowego na 2021 r.
- 4) Przeprowadzono analizę procesu wydawania poświadczeń bezpieczeństwa w resorcie obrony narodowej w celu wypracowania rozwiązań zwiększających jego sprawność. W ramach prowadzonych działań m.in. wprowadzono do użytku aplikację elektroniczną, która przyczyniła się do znacznego skrócenia czasu oczekiwania na wyniki postępowań sprawdzających.
- 5) W celu podniesienia efektywności procesu przygotowywania projektu oświadczenia o stanie kontroli zarządczej Ministra Obrony Narodowej wydano *Wytyczne Dyrektora Generalnego Ministerstwa Obrony Narodowej do przygotowania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej* skierowane do osób zajmujących kierownicze stanowiska w Ministerstwie oraz kierowników komórek i jednostek organizacyjnych bezpośrednio podległych Ministrowi. Wytyczne zawierają szczegółowe wskazówki dotyczące procesu opracowania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej w podporządkowanych tym osobom komórkach i jednostkach organizacyjnych.
- 6) W celu usprawnienia procesu legislacyjnego w resorcie obrony narodowej przygotowano i wydano decyzję Nr 86/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 maja 2019 r. *zmieniającą decyzję w sprawie opracowywania, uzgadniania, wydawania i ogłaszania aktów normatywnych oraz innych dokumentów w resorcie obrony narodowej*.
- 7) W celu poprawy komunikacji w zakresie monitorowania systemu kontroli zarządczej w ramach realizacji planowania działalności, audytu wewnętrznego oraz kontroli wewnętrznych i zewnętrznych:
  - a) podjęto współpracę Koordynatora Systemu Kontroli Zarządczej z komórką organizacyjną właściwą w zakresie planowania działalności w resorcie dotyczącą weryfikacji spełnienia

- standardów kontroli zarządczej w dokumentach planistycznych oraz poprawy rozliczalności celów zdefiniowanych w planach działalności;
- b) wprowadzono praktykę bieżącego przekazywania do Koordynatora Systemu Kontroli Zarządczej wystąpień pokontrolnych z przeprowadzonych kontroli, w których stwierdzono nieprawidłowości systemowe oraz sprawozdań z zadań zapewniających i czynności doradczych realizowanych przez komórkę audytu wewnętrznego Ministerstwa.
- 8) Przeprowadzono szkolenia z zakresu organizacji i funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w dziale dla: Ministerstwa Obrony Narodowej (w tym przedstawicieli Sztabu Generalnego WP), dowódców Wojsk Obrony Terytorialnej oraz dyrektorów Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej i Instytutów Badawczych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- 4) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 5) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- 6) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 7) Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "inne źródła informacji" należy je wymienić.
- 8) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 9) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 10) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplansowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.